

Ročník 1998

Zbierka zákonov

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 97

Uverejnená 13. augusta 1998

OBSAH:

261. Úplné znenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva

261**PRESEDA
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY****vyhlasuje**

**úplné znenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky z 27. januára 1994 č. 42/1994 Z. z.
o civilnej ochrane obyvateľstva, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom
Národnej rady Slovenskej republiky zo 4. júla 1996 č. 222/1996 Z. z.
a zákonom zo 7. apríla 1998 č. 117/1998 Z. z.**

**Z Á K O N
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
o civilnej ochrane obyvateľstva**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

**PRVÁ HLAVA
ÚVODNÉ USTANOVENIA**

§ 1**Účel zákona**

Účelom tohto zákona je upraviť podmienky na účinnú ochranu života, zdravia a majetku pred následkami mimoriadnych udalostí, ako aj ustanoviť úlohy a pôsobnosť orgánov štátnej správy, obcí a práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri zabezpečovaní civilnej ochrany obyvateľstva (ďalej len „civilná ochrana“).

§ 2**Civilná ochrana**

(1) Civilná ochrana je systém úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku, spočívajúcich najmä v analýze možného ohrozenia a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ako aj určenie postupov a činností pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí.

(2) Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu vymedzenom v zákone chrániť životy, zdravie, majetok a vytvárať podmienky na prežitie pri mimoriadnych udalostiach a počas mimoriadnej situácie a na ten účel spolupracovať s obdobnými inštitúciami iných štátov pri poskytovaní vzájomnej pomoci.

§ 3**Základné pojmy**

(1) Na účely tohto zákona sa mimoriadnou situáciou

rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo na majetok, ktorá je vyhlásená podľa tohto zákona a počas ktorej sú vykonávané opatrenia na znižovanie rizík ohrozenia alebo postupy a činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

(2) Na účely tohto zákona sa mimoriadnou udalosťou rozumie živelná pohroma, havária alebo katastrofa, pričom

- a) živelná pohroma je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k nežiaducemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- b) havária je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- c) katastrofa je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k narastaniu ničivých faktorov a k ich následnej kumulácii v dôsledku živelnej pohromy a havárie.

(3) Nebezpečné látky sú prírodné alebo syntetické látky, ktoré svojimi chemickými, fyzikálnymi, toxikologickými alebo biologickými vlastnosťami samostatne alebo v kombinácii môžu spôsobiť ohrozenie života, zdravia alebo majetku.

(4) Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

(5) Stavom núdze sa rozumie obdobie, počas ktorého sa prejavuje výrazný nedostatok základných životných potrieb v dôsledku ohrozenia alebo v dôsledku pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

(6) Záchranné práce sú činnosti na záchranu života,

zdravia osôb a záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo z postihnutých priestorov.

(7) Lokalizačné práce sú činnosti na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

(8) Likvidačné práce sú činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

(9) Núdzovým ubytovaním je zabezpečenie dočasného bývania osôb ohrozených alebo osôb postihnutých následkami mimoriadnej udalosti.

(10) Núdzové zásobovanie je zabezpečenie dočasného minimálneho stravovania, minimálnych dávok pitnej vody a poskytovanie ďalších základných potrieb osobám postihnutým mimoriadnou udalosťou v medziach existujúcich podmienok na prežitie, najmä dodávok elektrickej energie, zabezpečenie tepla a základné zdravotnícke zabezpečenie.

(11) Ukrytím sa rozumie ochrana osôb v ochranných stavbách pred možnými následkami mimoriadnych udalostí.

(12) Evakuáciou sa rozumie odsun ohrozených osôb, domácich zvierat, prípadne vecí z určitého územia.

(13) Protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia sú opatrenia určené na zníženie alebo na vylúčenie následkov pôsobenia nebezpečných látok.

(14) Informačný systém civilnej ochrany tvorí hlásna služba a informačná služba civilnej ochrany, pričom

- hlásna služba zabezpečuje včasné varovanie obyvateľov a vyrozumenie osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození alebo o vzniku mimoriadnej udalosti,

- informačná služba zabezpečuje zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií.

(15) Sebaochranou sa rozumie pomoc vlastnými silami a prostriedkami, ktorá sa zameriava na ochranu vlastnej osoby a jej najbližšieho okolia a smeruje k zmierneniu alebo k zamedzeniu pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

(16) Kategorizáciou územia sa rozumie začlenenie územných obvodov okresov do skupín charakterizovaných porovnateľným ohrozením možnými mimoriadnymi udalosťami. Je určujúca na diferencovanie rozsahu plánovaných opatrení civilnej ochrany.

(17) Plánom ochrany obyvateľstva sa rozumie súbor dokumentov obsahujúcich protiradiačné, protichemické a protibiologické a ďalšie opatrenia, technické a iné informácie potrebné na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pre prípad mimoriadnej udalosti.

(18) Jednotkou civilnej ochrany sa rozumie organizovaná skupina osôb, odborne pripravená a materiálne vybavená na plnenie úloh civilnej ochrany.

(19) Materiálom civilnej ochrany sa rozumie hnuťelné veci obstarané spravidla z prostriedkov štátneho rozpočtu a určené na zabezpečovanie hlásnej služby

a informačnej služby civilnej ochrany, úloh plnených jednotkami civilnej ochrany, ako aj prostriedky individuálnej ochrany obyvateľstva.

§ 3a

Varovanie obyvateľstva

(1) Varovanie obyvateľstva sa vykonáva varovnými signálmi

- „VŠEOBECNÉ OHROZENIE“ – dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti,
- „OHROZENIE VODOU“ – šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody.

(2) Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom „KONIEC OHROZENIA“ – dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania.

(3) Varovné signály a signál „KONIEC OHROZENIA“ sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

(4) Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“).

§ 3b

Vyhlasovanie a odvolávanie mimoriadnej situácie

Mimoriadna situácia sa vyhlasuje a odvoláva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

§ 4

Zariadenia civilnej ochrany

(1) Zariadenia civilnej ochrany sú ochranné stavby a stavby alebo ich časti a technologické súčasti, ktoré sú predurčené na plnenie úloh civilnej ochrany, pričom za ochranné stavby sa na účely tohto zákona považujú

- ochranné a úkrytové priestory všetkých kategórií a typov,
- chránené pracoviská, ktoré slúžia civilnej ochrane.

(2) Ak je zariadenie civilnej ochrany podľa všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a kolaudačného rozhodnutia určené na civilnú ochranu, je vlastník alebo nájomca povinný zachovávať jeho pôvodné účelové určenie.¹⁾ V sporných prípadoch rozhoduje príslušný stavebný úrad.²⁾

(3) Pri spracúvaní územného plánu a územného pro-

¹⁾ § 76 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v znení vyhlášky č. 45/1979 Zb.

²⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 595/1990 Zb. o štátnej správe pre životné prostredie.

jektu zóny ich obstarávatelia v spolupráci s ministerstvom vnútra určia rozsah povinnej výstavby zariadení civilnej ochrany.

(4) Zariadenia civilnej ochrany, najmä ochranné stavby, sa budujú ako dvojúčelové.

§ 5

Financovanie civilnej ochrany

(1) Výdavky na civilnú ochranu sa financujú zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky³⁾ prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva vnútra a rozpočtových kapitol krajských úradov.

(2) Prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie výdavkov na civilnú ochranu sa určujú účelovo vo vzťahu k jednotlivým rozpočtovým kapitolám v zákone o štátnom rozpočte.

(3) Na financovaní civilnej ochrany sa v rozsahu ustanovenom v tomto zákone podieľajú aj obce, právnické osoby, ako aj právnické osoby a fyzické osoby, ktoré podnikajú (ďalej len „podnikateľ“),⁴⁾ a fyzické osoby, ktoré vyrábajú, prepravujú, skladujú alebo manipulujú s nebezpečnými látkami v množstvách ohrozujúcich život, zdravie alebo majetok (ďalej len „ostatné fyzické osoby“).

(4) Podrobnosti o výdavkoch na civilnú ochranu z prostriedkov štátneho rozpočtu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo vnútra.^{4a)}

DRUHÁ HLAVA

ÚLOHY, RIADENIE

A ORGANIZÁCIA CIVILNEJ OCHRANY

Úlohy a zodpovednosť

§ 6

(1) Systém civilnej ochrany (§ 2) zahŕňa plnenie najmä týchto úloh:

- a) organizovanie, riadenie a vykonávanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác, ktoré spočívajú hlavne v záchrane osôb, poskytnutí predlekárskej a lekárskej pomoci, vyslobodzovaní osôb a v odsune ranených,
- b) organizovanie a zabezpečovanie hlásnej a informačnej služby,

- c) poskytovanie núdzového zásobovania a ubytovania,
- d) zabezpečovanie a vykonávanie ukrytia a evakuácie,
- e) vykonávanie protiradiačných, protichemických a protibiologických opatrení,
- f) organizovanie, riadenie a vykonávanie prípravy na civilnú ochranu,
- g) posudzovanie umiestňovania stavieb a využívania územia a dodržiavania záujmov civilnej ochrany na teritóriu pri územnom a stavebnom konaní a technických parametrov zariadení civilnej ochrany,
- h) zabezpečovanie a vykonávanie edičnej, vedecko-výskumnej a vývojovej činnosti v civilnej ochrane.

(2) Civilná ochrana zahŕňa aj doplňujúcu činnosť potrebnú na splnenie úloh uvedených v odseku 1 vrátane plánovania, organizovania, materiálneho zabezpečenia a kontroly.

(3) Úlohy uvedené v odseku 1 písm. a) až f) plní civilná ochrana aj počas vyhlásenia brannej pohotovosti štátu.⁵⁾

(4) Rozsah úloh uvedených v odseku 1 vyplýva z kategorizácie územia Slovenskej republiky, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) nariadením.

§ 7

Za plnenie úloh v civilnej ochrane zodpovedajú v rozsahu ustanovenom v tomto zákone

- a) vláda,
- b) ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a štátne orgány,
- c) krajské úrady, okresné úrady⁶⁾ a obce,⁷⁾
- d) právnické osoby a fyzické osoby.

§ 8

(1) Vláda vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu pre ohrozené územie alebo pre územie, kde vznikla mimoriadna udalosť uvedená v § 3 ods. 2, ak rozsah ohrozeného alebo postihnutého územia presiahne územný obvod kraja.

(2) Vyhlasovanie brannej pohotovosti štátu a mimoriadnych situácií za brannej pohotovosti štátu a vojny upravuje osobitný predpis.⁸⁾

§ 9

(1) Ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a štátne orgány plnia úlohy civilnej ochrany a vykonávajú ich kontrolu¹⁰⁾ v rozsahu svojej pôsob-

³⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z. z.

⁴⁾ § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

^{4a)} Zákon Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 46 až 49 zákona č. 92/1949 Zb. branný zákon v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 5 zákona č. 40/1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ § 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁸⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov.

¹⁰⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Zákon č. 40/1961 Zb.

Ústavný zákon č. 10/1969 Zb. o Rade obrany štátu.

¹⁰⁾ § 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

nosti. O stave plnenia úloh civilnej ochrany poskytujú informácie ministerstvu vnútra.

(2) Ministerstvá, do ktorých pôsobnosti patrí riadenie výkonu štátnej správy na úseku školstva, zabezpečujú, aby obsah výchovy a vzdelávania na všetkých druhoch a typoch škôl v primeranom rozsahu zahŕňal aj otázky civilnej ochrany.

(3) Ministerstvo obrany Slovenskej republiky zabezpečuje účasť Armády Slovenskej republiky na plnení úloh civilnej ochrany v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom.¹¹⁾

(4) Ministerstvo vnútra, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v spolupráci so Správou štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky plnia úlohy odborného zabezpečenia evakuácie.

Riadenie a organizácia civilnej ochrany

§ 10

(1) Civilnú ochranu riadi ministerstvo vnútra.

(2) V rámci civilnej ochrany majú osobitné postavenie vojenské záchranné útvary.¹²⁾

(3) Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a mesto Košice si pôsobnosti na úseku civilnej ochrany a spolupráce s mestskými časťami upravia v štatúte mesta.

(4) Na výkon úloh a opatrení v civilnej ochrane môžu byť určení vojaci v činnnej službe.¹³⁾

§ 11

Pri plnení úloh civilnej ochrany spolupracuje ministerstvo vnútra so štátnymi orgánmi, s obcami, právnickými osobami a fyzickými osobami a verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním,¹⁴⁾ ktoré v rámci svojej pôsobnosti sú činné v prípadoch mimoriadnej udalosti alebo mimoriadnej situácie pri záchranných, lokalizačných a likvidačných prácach; pritom však nesmie byť dotknuté plnenie ich úloh ustanovených osobitnými predpismi.¹⁵⁾ Na ten účel spolupracujú s obdobnými inštitúciami iných štátov pri poskytovaní vzájomnej pomoci.

TRETIA HLAVA

PÔSOBNOSŤ ORGÁNOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY A OBCÍ NA ÚSEKU CIVILNEJ OCHRANY

§ 12

Pôsobnosť ministerstva vnútra

(1) Ministerstvo vnútra

- a) vypracúva koncepciu organizácie a rozvoja civilnej ochrany,
- b) riadi výkon štátnej správy na úseku civilnej ochrany,
- c) vypracúva analýzu územia republiky z hľadiska možných mimoriadnych udalostí,
- d) koordinuje plnenie úloh a opatrení obmedzujúcich nepriaznivé vplyvy na osoby a majetok v prípadoch uvedených v písmene c),
- e) organizuje a riadi informačný systém civilnej ochrany,
- f) ustanovuje základné technické a prevádzkové podmienky informačného systému civilnej ochrany a schvaľuje predložené projekty na ich výstavbu,
- g) určuje stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany z hľadiska požiadaviek civilnej ochrany,
- h) zabezpečuje a vykonáva preventívno-výchovnú, vedeckovýskumnú, vývojovú a edičnú činnosť, ako aj vzdelávaciu činnosť zamestnancov civilnej ochrany,
- i) koordinuje prípravu na civilnú ochranu,
- j) zabezpečuje rozvoj medzinárodnej spolupráce na úseku civilnej ochrany a zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných organizáciách civilnej ochrany,
- k) ustanovuje spôsob hospodárenia s materiálom civilnej ochrany, pričom hospodárením s materiálom civilnej ochrany sa rozumie okrem oprávnení a povinností podľa osobitného predpisu^{15a)} aj jeho obstarávanie, evidenciu, skladovanie, použitie, ošetrovanie, skúšky, opravy a kontroly,
- l) odsúhlasuje skladbu, rozsah a určenie výdavkov krajského úradu na civilnú ochranu z prostriedkov štátneho rozpočtu na príslušný rok,
- m) kontroluje plnenie úloh civilnej ochrany.

(2) Ministerstvo vnútra sa podieľa na

- a) riadení a vykonávaní záchranných, lokalizačných a likvidačných prác,
- b) varovaní obyvateľstva a vyzozumení osôb,
- c) evakuácii.

¹¹⁾ § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 3/1993 Z. z. o zriadení Armády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 168/1991 Zb. o viazanosti Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky Dodatočnými protokolmi I a II k Ženevskému dohovorom z 12. augusta 1949 o ochrane obetí medzinárodných ozbrojených konfliktov a konfliktov nemajúcich medzinárodný charakter, prijatých v Ženeve 8. júna 1977.

¹³⁾ § 30 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ Napríklad Slovenský Červený kríž, Zväz civilnej ochrany Slovenskej republiky, dobrovoľné jednotky požiarnej ochrany, Rýchla zdravotnícka pomoc, Hygienická služba, Banská záchranná služba, Horská služba, Jaskyniarska záchranná služba, Asociácia cvičiteľov záchranných psov, Vodná záchranná služba.

¹⁵⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 135/1974 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 32/1975 Zb. o ochrane pred povodňami, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 255/1993 Z. z.

^{15a)} Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1996 Z. z.

(3) Ministerstvo vnútra uplatňuje záujmy civilnej ochrany pri plnení úloh Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky, Správy štátnych hmotných rezerv a subjektov hospodárskej mobilizácie.¹⁶⁾

§ 13

Pôsobnosť krajského úradu

(1) Krajský úrad

- a) vypracúva analýzy územia kraja z hľadiska možných mimoriadnych udalostí,
- b) koordinuje plnenie úloh a opatrení obmedzujúcich nepriaznivé vplyvy na osoby a majetok v prípadoch uvedených v písmene a),
- c) uplatňuje stavebnotechnické požiadavky na stavby z hľadiska požiadaviek civilnej ochrany a rozhoduje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní^{16a)} o zrušení zariadení na účely civilnej ochrany,
- d) vypracúva a vedie dokumentáciu civilnej ochrany,
- e) riadi a koordinuje plnenie úloh civilnej ochrany v pôsobnosti okresných úradov,
- f) organizuje preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť v civilnej ochrane,
- g) riadi záchranné, lokalizačné a likvidačné práce, ak ich rozsah presahuje územný obvod jedného okresu,
- h) plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu, ak jej rozsah presahuje územný obvod jedného okresu,
- i) zabezpečuje úlohy ustanovené pre civilnú ochranu za brannej pohotovosti štátu,
- j) vypracúva v súčinnosti s okresnými úradmi plán ochrany obyvateľstva,
- k) zabezpečuje vyrozumienie osôb a varovanie obyvateľstva,
- l) predkladá návrh skladby, rozsahu a určenia výdavkov na civilnú ochranu z prostriedkov štátneho rozpočtu na schválenie ministerstvu vnútra.

(2) Krajský úrad vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu na území kraja, ak rozsah mimoriadnej udalosti presahuje územný obvod jedného okresu, a neodkladne vyžaduje prostredníctvom ministerstva vnútra vyhlásenie mimoriadnej situácie, ak rozsah mimoriadnej udalosti presahuje jeho územný obvod.

§ 14

Pôsobnosť okresného úradu

(1) Okresný úrad

- a) vypracúva analýzy územia okresu z hľadiska možných mimoriadnych udalostí,
- b) vypracúva plán ochrany obyvateľstva v súčinnosti s právnickými osobami a fyzickými osobami a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom im ukladá úlohy,
- c) riadi a organizuje prípravu na civilnú ochranu,

- d) vypracúva a vedie dokumentáciu civilnej ochrany,
- e) riadi po odbornej stránke a kontroluje plnenie povinností právnických osôb, fyzických osôb a obcí v civilnej ochrane,
- f) v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním¹⁴⁾ organizuje a vykonáva preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť v civilnej ochrane,
- g) rozhoduje^{16a)} o povinnosti vytvárať jednotky civilnej ochrany a zariadenia civilnej ochrany pre potreby územia, ako aj pre potrebu právnických osôb, podnikateľov alebo obcí,
- h) riadi záchranné, lokalizačné a likvidačné práce, ak nepatria do pôsobnosti iných orgánov štátnej správy, právnických osôb, podnikateľov alebo obcí,
- i) plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu, ak nepatrí do pôsobnosti právnických osôb, podnikateľov alebo obcí, a rozhoduje^{16a)} o povinnosti obcí umiestniť evakuovaných,
- j) zabezpečuje úlohy civilnej ochrany aj počas brannej pohotovosti štátu,
- k) riadi a kontroluje hospodárenie s materiálom civilnej ochrany a zabezpečuje vybavenie obyvateľstva okresu prostriedkami individuálnej ochrany.

(2) Okresný úrad je dotknutým orgánom štátnej správy z hľadiska civilnej ochrany v územnom konaní a stavebnom konaní.^{16b)}

(3) Okresný úrad vykonáva hlásnu službu, vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu alebo stav núdze na území okresu. Ak rozsah mimoriadnej udalosti presahuje územný obvod okresu, neodkladne oznamuje krajskému úradu potrebu vyhlásenia mimoriadnej situácie. O vyhlásení mimoriadnej situácie alebo stavu núdze informuje orgány štátnej správy, útvary Policajného zboru a útvary Armády Slovenskej republiky.

§ 15

Pôsobnosť obce

(1) Obec

- a) vypracúva plán ochrany obyvateľstva, oboznamuje sa s havarijnými plánmi podnikov a prevádzok na svojom území a informuje obyvateľstvo o postupe pri mimoriadnej udalosti,
- b) koordinuje plnenie úloh v súčinnosti s právnickými osobami, podnikateľmi a s ostatnými fyzickými osobami,
- c) riadi záchranné, lokalizačné a likvidačné práce, ak nepatria do pôsobnosti orgánov štátnej správy, právnických osôb alebo podnikateľov na území obce,
- d) uskladňuje, ošetruje a zabezpečuje výdaj materiálu civilnej ochrany jednotkám civilnej ochrany zriadeným obcou a prostriedkov individuálnej ochrany obyvateľstvu obce, pre ktoré tieto prostriedky nezabezpečujú právnické osoby alebo podnikatelia; prostriedkami individuálnej ochrany sa rozumiejú

¹⁶⁾ Nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 284/1992 Zb. o opatreniach hospodárskej mobilizácie.

^{16a)} Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

^{16b)} Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

- prostriedky na ochranu dýchacích ciest a očí proti účinkom nebezpečných látok, najmä počas vyhlásenia brannej pohotovosti štátu,
- e) podľa potreby určuje vhodné ochranné stavby použiteľné na verejné úkryty a zabezpečuje ich potrebné úpravy,
- f) vykonáva hlásnu službu na území obce a poskytuje nevyhnutnú a okamžitú pomoc v núdzi, najmä pristrešie, stravu alebo inú materiálnu pomoc¹⁷⁾ obyvateľstvu obce a osobám nachádzajúcim sa na území obce,
- g) plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu osôb a vytvára základné podmienky na poskytnutie núdzového ubytovania a stravovania postihnutých a evakuovaných osôb z iných obcí,
- h) vytvára jednotky civilnej ochrany z obyvateľstva obce podľa rozhodnutia^{16a)} okresného úradu a zabezpečuje ich akcieschopnosť,
- i) zabezpečuje a vykonáva prípravu jednotiek civilnej ochrany obce a v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním¹⁴⁾ zabezpečuje prípravu obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc,
- j) vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu a ustanovuje režim života obyvateľstva na území obce v prípade vzniku mimoriadnej udalosti a neodkladne o tom informuje okresný úrad,
- k) vedie evidenciu evakuovaných osôb a zoznamy evakuovaných osôb podliehajúcich brannej povinnosti s uvedením evakuačného miesta odovzdáva príslušnej vojenskej správe,
- l) hospodári s pridelenými finančnými prostriedkami na civilnú ochranu,¹⁸⁾
- m) vyžaduje náhradu skutočných výdavkov vynaložených na civilnú ochranu, ktoré sa financujú zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu miestne príslušného okresného úradu.

(2) Obec je povinná uhrádzať z vlastných zdrojov výdavky spojené s uskladnením materiálu civilnej ochrany, s prípravou na civilnú ochranu a výdavky spojené s udržiavaním ochranných stavieb civilnej ochrany. Výdavky nezahŕňajú odmeny pre skladníka, lektora a výdavky na rekonštrukcie, prestavby ochranných stavieb, periodické revízie, obmeny technického zariadenia a odstraňovanie následkov ich poškodenia mimoriadnou udalosťou.

ŠTVRTÁ HLAVA

POVINNOSTI A OPRÁVNENIA INÝCH ÚČASŤNÍKOV CIVILNEJ OCHRANY

§ 16

Povinnosti právnických osôb a fyzických osôb

- (1) Právnické osoby a podnikatelia, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok svojich zamestnancov, alebo iných osôb, sú povinní
- a) pripravovať a zabezpečovať ochranu svojich zamestnancov a osôb, ktoré môžu ohroziť,

- b) poskytovať okresným úradom a obciam, na ktorých území pôsobia, informácie o možnom nebezpečenstve, jeho rozsahu, spôsobe ochrany a likvidácii následkov a tie pravidelne aktualizovať,
- c) spolupracovať s krajskými úradmi, okresnými úradmi a obcami pri riešení ochrany obyvateľstva, ktoré svojou činnosťou môžu ohroziť,
- d) vykonávať hlásnu službu pre svojich zamestnancov, obyvateľstvo a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú,
- e) zriaďovať a udržiavať ochranné stavby pre svojich zamestnancov a prostriedky varovania,
- f) zabezpečovať na vlastné náklady špeciálne prostriedky individuálnej ochrany pre osoby, ktoré svojou činnosťou ohrozujú, pričom špeciálnymi prostriedkami individuálnej ochrany sa rozumejú prostriedky na ochranu osôb proti konkrétnemu druhu nebezpečnej látky,
- g) skladovať, ošetrovať a zabezpečovať výdaj materiálu civilnej ochrany a prostriedkov individuálnej ochrany pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti,
- h) poskytnúť pri príprave na civilnú ochranu a pri mimoriadnych udalostiach orgánom štátnej správy alebo obciam vecné prostriedky, ktoré vlastní alebo užívajú.

(2) Ostatné fyzické osoby plnia primerane úlohy uvedené v odseku 1 písm. b), c) a d).

(3) Právnické osoby a podnikatelia uvedení v odseku 1 vypracúvajú plán ochrany svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti, vytvárajú vo svojej pôsobnosti jednotky a zariadenia civilnej ochrany podľa rozhodnutia^{16a)} okresného úradu a zabezpečujú ich akcieschopnosť a prevádzkyschopnosť, vyhlasujú režim života a neodkladne o tom informujú obec, na ktorej území pôsobia, a okresný úrad.

(4) Právnické osoby a podnikatelia, ktorí sú prevádzkovateľmi dopravných prostriedkov, zdravotníckych zariadení a prostriedkov alebo vývarovní, zásobovacích a stravovacích zariadení, sú povinní na požiadanie krajského úradu, okresného úradu alebo obce podieľať sa na vypracúvaní a plnení plánov dopravného, zdravotníckeho alebo zásobovacieho zabezpečenia evakuácie.

(5) Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré prevádzkujú rozhlasové a televízne vysielanie, sú povinné na požiadanie ministerstva vnútra, krajského úradu, okresného úradu alebo obce bezplatne poskytnúť nevyhnutný čas na odvysielanie informácií civilnej ochrany.

(6) Prevádzkovatelia vodohospodárskych diel sú povinní v rámci výstavby vodohospodárskeho diela zabezpečiť aj výstavbu a prevádzku systému varovania a vyzoznenia na vodohospodárskom diele a na ohrozenom území do vzdialenosti, ktorú dosiahne čelo prielomovej vlny do jednej hodiny od vzniku mimoriadnej udalosti. Prielomovou vlnou sa rozumie druh povodňovej vlny, ktorá vznikne náhlym porušením hrá-

¹⁷⁾ § 3 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ § 29 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z.

dze, a čelom prielomovej vlny sa rozumie časť prielomovej vlny, ktorá je charakteristická náhlym zvýšením hladiny a zväčšením prietoku.

(7) Právnické osoby a podnikatelia, ktorí vyrábajú a skladujú nebezpečné látky alebo manipulujú s nebezpečnými látkami a tým ohrozujú život, zdravie alebo majetok, sú povinní na vlastné náklady zabezpečiť systém monitorovania územia, varovania obyvateľstva a vyznamenania osôb na ohrozenom území a trvale ho udržiavať v prevádzke.

(8) Prevádzkovatelia vodohospodárskych diel, právnické osoby a podnikatelia uvedení v odsekoch 6 a 7 sú povinní pred začatím výstavby vyznamenacieho a varovného systému predložiť ministerstvu vnútra projekt výstavby na schválenie.

(9) Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré vlastnia alebo prevádzkujú zariadenia určené na ubytovanie alebo ktoré umožňujú dočasný pobyt osôb, sú povinné na vyzvanie obce podieľať sa na vypracovaní plánu ubytovania evakuovaných osôb v obci a po vyhlásení evakuácie zabezpečiť umiestnenie plánom určeného počtu evakuovaných osôb.

(10) Právnické osoby a podnikatelia neuvedení v odseku 1 plnia obdobné úlohy ustanovené v odsekoch 1 a 3 podľa rozhodnutia^{16a)} okresného úradu.

(11) Právnické osoby a podnikatelia sú povinní uhrádzať z vlastných zdrojov pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti výdavky spojené

- a) s uskladnením materiálu civilnej ochrany a špeciálnych prostriedkov individuálnej ochrany,
- b) s prípravou na civilnú ochranu, so zriadením a prevádzkovaním prostriedkov varovania a vyznamenania,
- c) so zriadením a udržiavaním ochranných stavieb,
- d) s vyžiadanim a použitím síl a prostriedkov na odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí spôsobených činnosťou, ktorou ohrozili život, zdravie alebo majetok;

ostatné fyzické osoby uhrádzajú z vlastných zdrojov výdavky uvedené v písmene d).

(12) Fyzické osoby zaobchádzajú so špeciálnymi prostriedkami individuálnej ochrany podľa pokynov právnických osôb a podnikateľov, ktorí špeciálne prostriedky individuálnej ochrany zabezpečili podľa odseku 1 písm. f).

§ 17

Oprávnenia fyzických osôb

(1) Fyzická osoba má právo na včasné varovanie pred hroziacim nebezpečenstvom, na zabezpečenie prostriedkami individuálnej ochrany vrátane špeciálnych prostriedkov, na evakuáciu a ukrytie a na informácie o spôsobe ochrany, na bezprostrednú pomoc pri ohrození života, zdravia a majetku.

(2) Fyzické osoby majú právo na vytvorenie podmie-

nok na zabezpečenie prípravy na civilnú ochranu, ktorej cieľom je umožniť získanie nevyhnutných vedomostí a zručností v sebaochrane a pomoci iným v núdzi.

§ 18

Príprava na civilnú ochranu

(1) Príprava na civilnú ochranu sa vykonáva bezplatne a zahŕňa

- a) prípravu jednotiek civilnej ochrany,
- b) prípravu obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc, ako aj prípravu na poskytovanie prvej pomoci.

(2) Prípravu na civilnú ochranu vykonávajú okrem okresných úradov a obcí aj združenia humanitného zamerania.¹⁹⁾

§ 19

Vstup na nehnuteľnosti

(1) Pre prípady vzniku mimoriadnej udalosti, ak je to na zistenie a odstránenie jej následkov nevyhnutné, vlastník alebo nájomca nehnuteľnosti je povinný umožniť vstup na nehnuteľnosť osobe vykonávajúcej svoju právomoc podľa tohto zákona alebo umiestniť na nej technologické zariadenia civilnej ochrany.

(2) Vlastník alebo nájomca, na ktorého nehnuteľnosti sú umiestnené zariadenia civilnej ochrany, je povinný po predchádzajúcej výzve umožniť vstup na nehnuteľnosť osobe vykonávajúcej svoju právomoc podľa tohto zákona na účel vykonania kontroly.

(3) Ustanovením odsekov 1 a 2 nie je dotknuté právo na náhradu škody.

§ 20

Všeobecné ustanovenia

o povinnostiach v prípadoch mimoriadnej udalosti

Osoba, ktorá nie je zaviazaná účasťou na civilnej ochrane a na jej príprave podľa tohto zákona alebo iných zákonov,²⁰⁾ je v prípadoch mimoriadnej udalosti povinná primerane svojmu veku a zdravotnému stavu spolupracovať v súčinnosti s inými osobami v civilnej ochrane a možno jej v záujme ochrany života, zdravia a majetku uložiť obmedzenia a vyžadovať poskytnutie vecných prostriedkov potrebných na civilnú ochranu.

Vecné plnenie

§ 21

(1) Okresný úrad môže priamo alebo prostredníctvom obce uložiť právnickej osobe alebo fyzickej osobe povinnosť poskytnúť vecné plnenie, ktoré potrebuje na to, aby zvládol úlohy pri mimoriadnej udalosti.

(2) Povinnosť poskytnúť vecné plnenie sa právnickej

¹⁹⁾ Napríklad Slovenský Červený kríž, Zväz civilnej ochrany Slovenskej republiky.

²⁰⁾ Napríklad zákon č. 40/1961 Zb., zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb., zákon Slovenskej národnej rady č. 377/1990 Zb., zákon Slovenskej národnej rady č. 472/1990 Zb., zákon Slovenskej národnej rady č. 401/1990 Zb.

osobe alebo fyzickej osobe uloží spravidla písomnou formou.²¹⁾

(3) Pri ukladaní vecných plnení treba prihliadať na to, aby sa tým neohrozila výživa toho, kto vec poskytol, a jeho rodiny a chod jeho hospodárskych zariadení.

§ 22

(1) Vecné prostriedky, ktoré sa prevzali ako vecné plnenia podľa tohto zákona len do užívania, sa po zániku potreby vrátia tomu, od koho sa prevzali.

(2) Ak nemožno vecný prostriedok, ktorý sa prevzal do užívania, po zániku potreby vrátiť, poskytnie sa právnickej osobe alebo fyzickej osobe iný vecný prostriedok rovnakého druhu a podľa možnosti rovnakej hodnoty alebo sa dá náhrada v peniazoch.²²⁾

(3) Ten, kto konal na základe rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy, má právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla vecným plnením, podľa osobitných predpisov.²³⁾

Osobné úkony

§ 23

(1) Fyzické osoby sú povinné zúčastniť sa na plnení úloh civilnej ochrany osobnými úkonmi.

(2) Osobnými úkonmi v civilnej ochrane sú povinné všetky fyzické osoby, ktoré nie sú podľa § 24 od nich oslobodené.

(3) Osobnými úkonmi podľa tohto zákona sa rozumie každá fyzická i duševná činnosť, ktorá sa vyžaduje v záujme ochrany života, zdravia a majetku v čase mimoriadnej udalosti.

(4) Vo vykonávaní osobných úkonov sa nemožno dať zastupovať.

(5) Osoby, ktoré boli pribrané na osobné úkony na základe dobrovoľnosti, majú rovnaké práva a povinnosti ako osoby, ktoré boli na osobné úkony povolané podľa ustanovení tohto zákona.

(6) Ženy sa budú povolávať podľa možnosti len na také osobné úkony, na ktoré sú svojím obvyklým zamestnaním spôsobilé, pričom sa bude prihliadať na to, aby ich povolanie na osobné úkony nebolo na ujmu plnenia iných závažných úloh.

§ 24

(1) Od osobných úkonov sú oslobodené

- a) osoby telesne alebo duševne nespôsobilé,
- b) osoby mladšie ako 18 rokov a staršie ako 60 rokov,

- c) osoby vykonávajúce vojenskú činnú službu alebo osobitnú službu podľa osobitných zákonov,²⁴⁾
- d) tehotné ženy a ženy, ktoré sa starajú o deti do 15 rokov veku,
- e) osoby požívajúce exteritorialitu podľa medzinárodného práva a osoby patriace k cudzím diplomatickým misiám, k cudzím konzulárnym úradom, k orgánom cudzích štátov alebo k medzinárodným orgánom s podmienkou, že tieto úrady alebo orgány pôsobia na území Slovenskej republiky so súhlasom príslušných orgánov a nejde o občanov Slovenskej republiky,
- f) ostatní cudzinci v rozsahu, ktorý vyplýva z medzinárodných zmlúv alebo z medzinárodného práva.

(2) Dôvod oslobodenia treba preukázať vhodným spôsobom; telesnú alebo duševnú nespôsobilosť²⁵⁾ treba preukázať úradným potvrdením lekára.

§ 25

(1) Pre prípad mimoriadnej udalosti sú fyzické osoby povinné

- a) dodržiavať pokyny krajských úradov, okresných úradov, obcí, ako aj iných právnických osôb a fyzických osôb uvedených v § 16,
- b) riadiť sa ich pokynmi na ukrytie a evakuáciu,
- c) vykonávať opatrenia na ochranu potravín, vody, hospodárskych zvierat a krmív, ktoré vlastnia alebo sú im zverené,
- d) plniť úlohy v jednotkách a zariadeniach civilnej ochrany podľa určenia a zaradenia a na plnenie úloh sa vopred pripraviť,
- e) vykonávať časovo obmedzené práce pre civilnú ochranu súvisiace s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- f) poskytnúť vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú,
- g) poskytnúť potrebné priestory a prostriedky na dočasné ubytovanie evakuovaných osôb.

(2) Za plnenie povinností uvedenej v odseku 1 písm. e) patrí fyzickej osobe odmena;²⁶⁾ za plnenie povinností uvedených v odseku 1 písm. f) a g) a v § 19 sa poskytuje náhrada podľa osobitných predpisov.²⁷⁾

(3) Povinnosti uvedené v odseku 1 písm. e), f) a g) a v § 19 nie je fyzická osoba povinná splniť v prípade, ak by tým vystavila vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby²⁸⁾ alebo ak jej v tom bránia iné dôležité okolnosti.

§ 26

Účasť na príprave a osobných úkonoch v civilnej ochrane sa považuje za iný úkon vo všeobecnom záuj-

²¹⁾ § 123, 129 a § 663 Občianskeho zákonníka.

²²⁾ § 420 a § 420a Občianskeho zákonníka.

²³⁾ § 443 Občianskeho zákonníka.

²⁴⁾ § 46 zákona č. 92/1949 Zb.

²⁵⁾ § 186 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

²⁶⁾ Zákon č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku v znení neskorších predpisov.

²⁷⁾ § 128 Občianskeho zákonníka.

²⁸⁾ § 116 Občianskeho zákonníka.

me, za ktorý sa poskytuje pracovné voľno s náhradou mzdy vo výške priemerného zárobku.²⁹⁾

PIATA HLAVA NÁHRADA ŠKODY

§ 27

Odškodňovanie úrazov

(1) Ak došlo u fyzickej osoby k poškodeniu na zdraví alebo k jej smrti (ďalej len „poškodený“)

- pri plnení úloh civilnej ochrany,
 - v súvislosti s pomocou, ktorú poskytovala pri odstraňovaní následkov mimoriadnej udalosti,
 - pri príprave na civilnú ochranu,
- uhradí tým vzniknutú škodu štát obdobne podľa predpisov o zodpovednosti za škodu pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania,³⁰⁾ pokiaľ jej nevznikol nárok na náhradu tejto škody už z pracovnoprávneho vzťahu.

(2) Náhradu škody podľa odseku 1 poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo vnútra.

§ 28

Jednorazové mimoriadne odškodnenie

(1) Vláda ustanoví nariadením, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu

- patrí poškodenému a pozostalým po poškodenom okrem nárokov podľa pracovnoprávnych predpisov aj jednorazové mimoriadne odškodnenie,
- sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávnych predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou, a rodičom poškodeného.

(2) Jednorazové mimoriadne odškodnenie poskytuje ministerstvo vnútra.

§ 29

Náhrada vecnej škody

(1) Škoda, ktorú spôsobila fyzická osoba pri plnení úloh civilnej ochrany alebo v priamej súvislosti s ním, sa posudzuje ako škoda spôsobená pri plnení pracovných úloh. Fyzická osoba nezodpovedá za škodu, ktorá vyplýva z rizika spojeného so zabezpečením civilnej ochrany.

(2) Fyzická osoba má nárok na náhradu vecnej škody, ktorá jej vznikla pri pomoci poskytnutej v súvislosti s plnením úloh civilnej ochrany.

(3) Náhradu škody poskytuje okresný úrad, v ktorého územnom obvode ku škode došlo; náhrada škody podľa odseku 2 sa neposkytne, ak ku spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania poškodeného.

(4) Ak vznikla fyzickej osobe vecná škoda v súvislosti s pomocou poskytnutou v záujme právnickej osoby,

má orgán štátnej správy právo na náhradu toho, čo fyzickej osobe poskytol.

§ 30

Ocenenie mimoriadnej odvahy

Na ocenenie mimoriadnej odvahy a obetavosti pri záchrane života a zdravia, ako aj majetku pri mimoriadnych situáciách môže minister vnútra udeliť vecný alebo peňažný dar.

ŠIESTA HLAVA

PORUŠENIE POVINNOSTÍ PRÁVNICKEJ OSOBY A FYZICKEJ OSOBY NA ÚSEKU CIVILNEJ OCHRANY A KONANIE O NICH

§ 31

Pokuty právnickým osobám, podnikateľom a ostatným fyzickým osobám

(1) Okresný úrad môže uložiť pokutu do 300 000 Sk právnickej osobe alebo podnikateľovi, ktorý poruší povinnosti v civilnej ochrane tým, že

- nepripraví alebo nevykoná opatrenia na ochranu svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti pred možným ohrozením,
- neposkytne včas príslušnému krajskému úradu, okresnému úradu alebo obci údaje, ktoré môžu mať podstatný vplyv na ohrozenie života a zdravia osôb,
- nezriadi, nezabezpečí alebo neudržiava v prevádzkyschopnom stave ochranné stavby, prostriedky varovania, ako ani špeciálne prostriedky individuálnej ochrany,
- nedodrží predpisy o skladovaní materiálu civilnej ochrany a o manipulácii s ním,
- nezriadi jednotku civilnej ochrany alebo zariadenie civilnej ochrany, hoci bol povinný ich zriadiť a zabezpečiť ich akcieschopnosť a prevádzkyschopnosť,
- neposkytne na výzvu potrebnú osobnú pomoc, vecnú pomoc alebo neumožní vstup na nehnuteľnosti v prípade vzniku mimoriadnej udalosti, ak je to na účely zistenia a odstránenia jej následkov potrebné,
- nezabezpečí prípravu svojich zamestnancov a osôb, ktoré ohrozuje, na civilnú ochranu.

(2) Obec môže uložiť pokutu do 300 000 Sk právnickej osobe alebo podnikateľovi, ktorý poruší povinnosti voči obci uvedené v § 16 ods. 1 písm. b), c), d) a h).

(3) Ostatným fyzickým osobám môže okresný úrad alebo obec v rámci svojej pôsobnosti uložiť pokutu do 50 000 Sk za nesplnenie povinností uvedených v § 16 ods. 2.

(4) Za porušenie povinností uvedených v odseku 1 počas mimoriadnej situácie vyhlásenej za brannej pohotovosti štátu môže okresný úrad uložiť pokutu až do 1 milióna Sk; za porušenie povinností uvedených v odseku 3 počas mimoriadnej situácie vyhlásenej za bran-

²⁹⁾ § 124 Zákonníka práce.

§ 17 zákona č. 1/1992 Zb.

³⁰⁾ § 190 až 203 Zákonníka práce.

nej pohotovosti štátu môže okresný úrad uložiť pokutu až do 300 000 Sk.

(5) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa okresný úrad alebo obec dozvedeli o porušení povinností na úseku civilnej ochrany právnickými osobami, podnikateľmi alebo ostatnými fyzickými osobami, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinností.

(6) Uložením pokuty podľa odsekov 1 až 3 zostáva nedotknutá zodpovednosť právnických osôb, podnikateľov a ostatných fyzických osôb za spôsobenú škodu.

§ 32

Priestupky

(1) Priestupku na úseku civilnej ochrany sa dopustí ten, kto

- a) neposlúchne pokyny, varovné signály a výzvy civilnej ochrany,
- b) nevykoná opatrenia na ochranu potravín, vody, hospodárskych zvierat a krmív, ktoré vlastní alebo sa mu zverili,
- c) neriadi sa pokynmi krajského úradu, okresného úradu alebo obce na ukrytie a evakuáciu,
- d) nesplní povinnosť ustanovenú týmto zákonom, vyplývajúcu zo zaradenia do jednotky civilnej ochrany a súvisiacu s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- e) neposkytne bez vážneho dôvodu osobnú pomoc alebo vecné prostriedky, ktoré vlastní alebo užíva,
- f) neumožní krajskému úradu, okresnému úradu alebo obci umiestniť na nehnuteľnosti, ktorú vlastní alebo prevádzkuje, zariadenie civilnej ochrany alebo neumožní k nemu prístup.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 môže uložiť okresný úrad pokutu do 10 000 Sk; za priestupok spáchaný počas mimoriadnej situácie pokutu do 50 000 Sk.

§ 33

(1) Na konanie o ukladaní sankcií podľa § 31 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.^{16a)}

(2) Ak v tomto zákone nie je ustanovené inak, vzťahujú sa na priestupky všeobecné predpisy.³²⁾

(3) Pokuty uložené okresným úradom podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu; pokuty uložené obcou sú príjmom obce.

SIEDMA HLAVA

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Preukazovanie príslušnosti k civilnej ochrane

§ 34

(1) Osoby vykonávajúce svoju právomoc v zmysle

tohto zákona preukazujú príslušnosť k civilnej ochrane preukazom.¹²⁾

(2) Na označenie personálu a účastníkov civilnej ochrany, budov a materiálu civilnej ochrany sa používajú medzinárodné rozoznávacie znaky a preukazy totožnosti potvrdzujúce ich štatút podľa medzinárodného dohovoru.¹²⁾ Za ich používanie zodpovedajú príslušné subjekty.

(3) Preukazy totožnosti vydávajú

- a) ministerstvo vnútra pre personál civilnej ochrany ústredných orgánov štátnej správy,
- b) krajské úrady pre personál civilnej ochrany krajských úradov a okresných úradov,
- c) okresné úrady pre personál civilnej ochrany okresu,
- d) obce pre personál civilnej ochrany obce.

(4) Na ochranu účastníkov civilnej ochrany, budov, materiálu, úkrytov pre obyvateľstvo sa používa medzinárodný rozoznávací znak civilnej ochrany – modrý rovnoramenný trojuholník na oranžovom pozadí.¹²⁾

§ 35

(1) Na označenie stavieb a zariadení obsahujúcich nebezpečné sily (ako napr. priehrady, jadrové energetické zariadenia) sa používajú skupiny troch jasných oranžových kruhov rovnakej veľkosti, položených na rovnakej osi, pričom vzdialenosť medzi každým kruhom je jeden polomer tohto kruhu.¹²⁾ Znak sa umiestňuje na rovnom povrchu tak, aby bol viditeľný zo všetkých smerov a na takú vzdialenosť, ako to bude možné.

(2) Pri zdravotníckej činnosti civilnej ochrany sa používajú medzinárodné rozoznávacie svetelné a rádiové signály, prostriedky elektronickej identifikácie, medzinárodné kódy a iné prostriedky.

§ 36

Prechodné a záverečné ustanovenia

(1) Ak sa v zákonoch²⁰⁾ alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisoch používajú slová civilná obrana, rozumie sa tým civilná ochrana podľa tohto zákona.

(2) Prevádzkovateľ vodohospodárskeho diela, ktoré je už v prevádzke, je povinný splniť úlohy uvedené v § 16 ods. 6 do šiestich rokov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Ministerstvo vnútra ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti na zabezpečenie

- a) ochrany obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulácii s nebezpečnými látkami,
- b) stavebnotechnických požiadaviek na stavby a technických podmienok zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany,
- c) evakuácie,
- d) záchranných, lokalizačných a likvidačných prác,

³²⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

- e) organizovania jednotiek civilnej ochrany,
- f) hospodárenia s materiálom civilnej ochrany,
- g) technických a prevádzkových podmienok informačného systému,
- h) prípravy na civilnú ochranu.

§ 37

Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. § 15 a 16 zákona č. 40/1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 17/1976 Zb.,
2. § 43 ods. 1 písm. c) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

§ 38

Účinnosť

Tento zákon nadobudol účinnosť 28. februára 1994.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov nadobudol účinnosť 24. júla 1996.

Zákon č. 117/1998 Z. z. nadobudol účinnosť 1. mája 1998.

Čl. II

(zákona č. 117/1998 Z. z.)

V prílohe k zákonu Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa vypúšťajú položky č. 29 až 39.

Ivan Gašparovič v. r.